

22 juni 2025

Het Donkmeer is een paradijs voor wandel- en fietsliefhebbers.

Het Donkmeer (ook bekend als Overmere-Donk) is een meer in de Belgische gemeente Berlare, gelegen tussen de dorpen Overmere, Uitbergen en Berlare-centrum.

Geschiedenis

Net als het Donkmeer heeft het Broek van Berlare zijn ontstaan aan de Schelde te danken. Beide zijn restanten van een afgesneden Scheldemeander. Op een kaart kun je nog duidelijk de vroegere Scheldebocht herkennen. Zo'n **9000 jaar geleden** werd de bocht afgesneden en kreeg de Schelde haar huidige loop. Er ontstond zo een sikkelvormig meer dat het huidige Broek en Donkmeer omvatte. Door een stijging van de zeespiegel (toen ook al!) werd daarop de afwatering van het binnenland bemoeilijkt en begon dit meer te verlanden. Uiteindelijk werd de afgesneden meander volledig opgevuld door veenvorming. Een veenbodem is opgebouwd uit gehumificeerd plantaardig materiaal. Dit natte sponsachtige materiaal is gevormd door afgestorven planten en wordt nu geconserveerd doordat het verzadigd is met water. Aan deze verveende toestand veranderde weinig of niets tot het einde van de 17de eeuw.

Vanaf **1696 tot na 1800** werd er op georganiseerde wijze turf ontgonnen in de verlande Scheldemeander. Turf was toen een gegeerde brandstof die tot ver buiten de streek werd afgevoerd. Meer dan zes miljoen kubieke meter zou uit het gebied zijn afgevoerd. Het gevolg van al dat gegraveerd was natuurlijk dat er opnieuw waterplassen en moeras ontstonden. Dat vond de eigenaar (de gemeente) indertijd maar niks. In **1854 werd het veenwinningsgebied verkocht** met de verplichting tot drooglegging. In die tijd wou men nog zoveel mogelijk vruchtbare landbouwgrond winnen.

Aanvankelijk werden er wijmen (wilgentenen voor mandenvlechtwerk) geteeld. Na de tweede wereldoorlog werden er massaal populieren aangeplant voor luciferfabricage. In de periode **1965-1975** werd er opnieuw een vijftigtal vijvers uitgegraven. In **1979** werd het Berlare Broek dan aangekocht door de overheid. Enkele kwetsbare stukken bleven afgesloten voor het publiek, maar het grootste deel is nu vrij toegankelijk op de paden.

<https://www.natuurenbos.be/natuurgebieden/berlare-broek>

Het Donkmeer in Berlare is een van de grootste meren in Vlaanderen. 30% van het gebied rond de waterplas is beschermd natuurgebied. De overige 56 hectare kan je volledig ontdekken op je eigen tempo en op je eigen manier: te voet, al fietsend of... met een bootje! <https://www.routen.be/wandelen-donkmeer-berlare>

Nieuwdonk in Berlare bij Overmere.

Centraal op dat populaire sport- en ontspanningsdomein ligt een grote vijver, met een afgebakende zone om in openlucht te zwemmen. Een stukje verder: eentje voor wie graag zeilt, surft of kajakt. Bij de ligweide hoort een zandstrand én ligweide. Kortom: genoeg keuze voor wie graag een kleurtje vangt of een plons maakt in een natuurlijke zwemvijver.

